

XXIX Mäntän kuvataideviikoilla sanotaan EI!

Luvassa on näyttelyn historian laaja-alaisin kuratointiprosessi.

Kesän 2025 Mäntän Kuvataideviikkoja tarkastellaan kieltosanan kautta. EI-linssin läpi havainnoidaan muun muassa paikallisuutta, lapsuutta ja vanhemmuutta, ihmisen ympäristöä, perinteitä sekä mieltä ja kehoa. XXIX Kuvataideviikot pohtii myös taidekuratorointia eri näkökulmista. Noin 40 nykyaiteilijan lisäksi luvassa on näyttelyn historian laaja-alaisin kuratointiprosessi lukuisine kanssakuraattoreineen.

– EI on pieni, vahva ja vaikea sana. Samaan aikaan, kun minut kutsuttiin Kuvataideviikkojen kuraattoriksi, lapseni oli siinä iässä, että hän vastasi jokaiseen kysymykseeni: EI! Se sai minut miettimään, miksi identiteettimme rakentuu pitkälti sen kautta, mitä me emme ole, Krister Gråhn avaa teeman taustoja. – Silti, aikuisena minua muistutetaan toistuvasti, että täytyisi opetella sanomaan ei, hän jatkaa.

– EI on ehdottomuudessaan yllättävän laava. Se ei merkitse vain ulkopuolelta asetettuja rajoitteita, vaan EI on myös sisäsyntyistä vastavoimaa. EI merkitsee jotain, mitä emme enää hyväksy tai usko todeksi. EI on itsemäärämisoikeutta ja tasa-arvoa, mutta se synnyttää myös sensuuria ja rasismia. On olemassa kieltoja, joita pidämme niin itsestäänselvinä, että emme niitä edes huomaa, ja taas sellaisia, jotka saavat meidät kysymään: miksi EI?, Gråhn lisää.

Perinteisen ja ajankohtaisen nykyaiteen katselmuksen lisäksi ensi kesän Kuvataideviikoilla nähdään myös, miten taidekuratorointi asetetaan luupin alle. Pohdinnan keskiössä on kuratoinnin, eli taiteellisen johtamisen, vallan ja vastuun jakautuminen. Krister Gråhn on kutsunut mukaan joukon kanssakuraattoreita, jotka ovat taidekentän eri roolien asiantuntijoita. Heidän kauttaan Kuvataideviikoille saadaan ennennäkemättömän laaja-alainen kattaus tekijöitä ja teemoja. Kanssakuraattorien työ lähtee pitkälti paikallisuudesta ja Mänttä-Vilppulasta Kuvataideviikkojen toimintaympäristönä.

– Ajatuksena on kuraattorin yksinvallan purkaminen ja toimenkuvan avaaminen. Tällä pyritään viemään Kuvataideviikkoja instituutiona kohti yhteisöllisempää, keskustelelevampaa sekä taidetta ja arkea yhdistelevämpää suuntaa. Toivon pääseväni myös eroon taideprojekteihin liittyvästä kertaluonteisuudesta. Kuvataideviikoista pyritään luomaan kokonaisuus, jossa taiteen ympärille linkittyvät toiminnot ovat kiinteä osa näyttelyä – eivät päälleliimattuja oheistapahtumia, Gråhn selittää.

XXIX Kuvataideviikoilla nykyaiteen raja-aitoja siirrellään kanssakuraattorien työn kautta muun muassa arkkitehtuurin, muotoilun, kaupunkisuunnittelun, taidekasvatuksen, teatterin, korutaiteen, yleisötyön, taidekirjoituksen sekä dokumentoinnin keinoin. Kaikilla kanssakuratoriin osallistuvilla on vuosien kokemus oman alansa käytännöistä sekä vahva asiantuntemus omalta kentältään.

XXIX Kuvataideviikkojen kanssakuraattorit

- Arkkitehti ja tekniikan tohtori **Iida Kalakoski**, MW-kehitys Oy ja sen toimitusjohtaja **Otto Huttunen**
- Opettaja **Hannele Karppinen**, kuvataiteilija **Heidi Saramäki** ja Mänttä-Vilppulan kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkö **Antti Korkka**
- Ihmisyyden tunnustajat, teatteriammatilainen **Satulia Saarilehto** & kuvataiteilija **Paula Tella**
- Kuvataiteilija **Elina Försti** & arkkitehti ja tekniikan tohtori **Iida Kalakoski**
- Taidehistorioitsija **Kaija Kaitavuori**
- Väitöskirjatutkija ja kuraattori **Sanna Karimäki-Nuutinen**
- Kuvataiteilija ja taidekasvattaja **Hanna Rantala**
- Runoilija ja kuvataidekriitikko **Raisa Jäntti**
- Korutaiteilijat **Tarja Tuupanen** & **Jenni Sokura**

Kanssakuratoinnin osa-alueet

Kaupunkikaava taideteoksena. Arkkitehti, tekniikan tohtori Iida Kalakosken ja MW-kehitys Oy:n Otto Huttusen johdolla pohditaan kaupunkikaavaa taideteoksena. Tavoitteena on rakentaa visio siitä, millainen olisi taiteilijoille suunniteltu asuinalue, ja kuinka se voitaisiin toteuttaa kiinnittäen huomiota taiteilijoiden työskentely- ja toimintaedellytyksiin, omaehtoiseen asumiseen, luovuuteen, luontosuhteeseen sekä kestävyYTEEN.

518 kaupunkiviiriä. Opettaja Hannele Karppisen, kuvataiteilija Heidi Saramäen ja kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkö Antti Korkan johdolla kaikki 518 mänttä-vilppulalaista esi- ja alakoululaista kutsutaan mukaan pohtimaan, mistä he eivät luopuisi kotiseudussaan. Sen pohjalta lapset suunnittelevat kukin oman kaupunkiviirinsä, joita nähdään kesällä 2025 kaupunkikuvassa sekä osana Pekilon näyttelyä.

Näyttelykatalogi 2.0 Vuoden 2025 näyttelykatalogi päätoimittaja on runoilija ja kuvataidekriitikko Raisa Jäntti. Perinteisen painetun julkaisun sijaan katalogi julkaistaan kesän aikana päivittäisinä postauksina Kuvataideviikkojen somekanavilla. Kanssakuraattorit, tapahtumat, taiteilijat ja taideteokset esitellään kokemukseen pohjaavilla teksteillä. Painettu katalogi toteutetaan El-antologiana, johon kootaan teemaan liittyviä tekstejä eri kirjoittajilta.

Kulttuuriympäristö & rakennussuojelu. Kuvataiteilija Elina Försti ja arkkitehti, tekniikan tohtori Iida Kalakoski tarkastelevat ränsistynyttä perinnemaisemaa, korjaamisen ja korjattavuuden kysymyksiä sekä Mänttä-Vilppulan tehdaskaupungin kaupunkikuvaa. Mäntän vanhan Spriitehtaan kohtalo vertautuu pohjanmaan lakeuksien latoihin ja rakennussuojelun kysymyksiin. Työelämän ja yhteiskunnan muutos heijastuu rakennusten arvostuksen kautta.

Taiteen tutkimus taideteoksena. Taidehistorioitsija Kaija Kaitavuoren *Museomagiaa*-artikkeli vaihtaa roolia Kuvataideviikoilla artikkelista taideteokseksi. Artikkelin valtaa nykyisin näyttelytilana toimivan, vanhan Pekilo-tehtaan valvomon. Tutkimus nostetaan taideteoksen asemaan ja palautetaan lähtökohtaansa. Kesän aikana ei kysytä, mitä taide on, vaan miten taide on?

Taideopastukset. Väitöskirjatutkija ja kuraattori Sanna Karimäki-Nuutinen kuratoi Kuvataideviikkojen näyttelyopastukset. Opastusten painopiste on taiteen kokemisessa. Onko taiteen kokemisen eteen nähtävä vaivaa? Opastuksilla kuullaan, miten Kuvataideviikot koetaan erityisestä, esteellisestä tai toislaisesta näkökulmasta.

Lupiinilaboratorio. Kuvataiteilija ja taidekasvattaja Hanna Rantala johdattaa taidekasvatuksen ulos näyttelytilasta kohti taidekaupungin pientareita. Rantalan vetämien työpajojen lähtökohtana on vieraslajeihin kuuluvan lupiinin riittäminen talkoovoimin ja leikkuujätteen jalostaminen uuteen muotoon. Kaikille avoimissa työpajoissa riitetään, kokeillaan lupiinipigmenttejä ja luodaan teos osaksi Pekilon sisäänkäyntiä. Toiminnan lomassa keskustellaan Kuvataideviikkojen kesän 2025 teemoista.

Korutaide & kehon poliittisuus. Korutaiteilijat Tarja Tuupanen ja Jenni Sokura kuratoivat Kuvataideviikoille kansainvälisen korutaiteen kokonaisuuden. Vajaan 20 korutaiteilijan teosten kautta pureudutaan ihmisen kehoon ja sen poliittisuuteen. Erilaiset ruumiilliset ominaisuudet ovat monen aatteen, ideologian, lain, käytännön, arvon ja uskomuksen taustalla.

Ihmisyden tunnustajat - Aseeton Suomi ja Väinölän kesäteatteri. Ihmisyden tunnustajien pasifistinen Aseeton Suomi -näyttely kiertää Suomea talvisin. Kesällä 2025 ihmisyden tunnustajat kuratoivat näyttelystä kattauksen Väinölän ja Sampolan yhteisöjen näyttelytiloihin. Satulia Saarilehto ja taiteilija Paula Tella työskentelevät Väinölän kesäteatteriin näytelmän, jonka teemana on muutosvastarinta.

XIX Kuvataideviikkojen taiteilijat julkistetaan maaliskuussa 2025.

Mäntän kuvataideviikot on Suomen laajin nykytaiteen kesänäyttely. XXIX Mäntän kuvataideviikot on avoinna joka päivä 15.6. – 31.8.2025.

Lisätietoa

Krister Gråhn, kuraattori
040 764 9847
krister@kristergrahn.com

Sampsa Virkajärvi, toiminnanjohtaja
044 259 9194
toiminnanjohtaja@kuvataideviikot.fi

www.kuvataideviikot.fi

www.facebook.com/kuvataideviikot

www.instagram.com/kuvataideviikot